

Bűnelkövetés, gyermekek veszélyeztetettségének adatai

Békés megyében az ismertté vált bűncselekmények száma 2010. évben az előző évhez képest közel 20%-kal 10 631 esetről 12 531 esetre emelkedett, mely a megye bűnügyi helyzetének megítélésében pozitív elmozdulást eredményezett.

Az alábbi táblázat adataiból megfigyelhetjük, hogy az elmúlt 5 évben a bűnelkövetők számának viszonylagos stagnálása mellett 2010-ben mind Magyarországon, mid Békés megyében megnövekedett a regisztrált bűncselekmények és az ismert sértettek száma. Az is kitűnik, hogy a bűnelkövetés szempontjából Békés megyében kedvezőbb a helyzet, mint az ország átlagában. A megyében regisztrált bűncselekmények száma a vizsgált időszakban az országos adatok 67,5-90,5%-a között ingadozik, a regisztrált bűnelkövetők száma az országos átlag 81,8% és 91,7%-a között mozog, míg az ismert sértettek országos átlaghoz viszonyított aránya 52,4% és 66,7% közötti.

7. táblázat Bűncselekmények, bűnelkövetők és sértett személyek 1000 lakosra jutó száma, 2006-2010

Év	Regisztrált bűncselekmények		Regisztrált bűnelkövetők		Ismert sértett természetes személyek	
	1000 lakosra jutó száma					
	Országos	Békés megye	Országos	Békés megye	Országos	Békés megye
2006	42	36	12	10	21	14
2007	42	38	11	9	23	14
2008	40	27	12	10	21	11
2009	39	28	11	10	21	14
2010	44	33	12	11	25	15

Forrás: Békés Megyei Rendőr-főkapitányság

Ezt követően a ROBOTZSARU adataira támaszkodva mutatjuk be Békés megyére jellemzően a családon belül elkövetett erőszakos cselekményeket kapitányságokra lebontva.

Az adatok csak a „jéghegy” csúcsát jelentik, mivel a családon belül elkövetett erőszakos cselekmények mindegyikére bizonyára még mindig nem derül fény, bár a számadatok elmozdulást mutatnak. A sértettek a szégyenérzet, az anyagi függőség, a gyerekekért érzett felelősség miatt jellemzően nem tesznek feljelentést. Főleg kisebb településeken, a kevésbé iskolázottak között még mindig természetesnek tűnik a „családon belüli erőszak”.

8. táblázat A családon belüli erőszak bűncselekményekben induló eljárások száma Békés megyében kapitányságonként 2009-2011

Év	MRFK Bűnügyi O.		Békésba Rk.		Békés Rk.		Gyula Rk.		Orosháza Rk.		Mezőkövácsháza Rk.		Sarkad Rk.		Szarvas Rk.		Szeghalom Rk.		Összesen		
	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	'09	'10	
Emberölés		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Emberölés kísérlet	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Életveszélyt okozó testi sértés	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	2
Életveszélyt okozó testi sértés kísérlet	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Testi sértés	-	1	23	25	12	5	9	6	5	4	15	18	29	12	7	5	17	15	117	91	
Magánlaksértés	-	-	4	1	2	2	-	1	1	4	3	3	-	2	1	1	2	-	13	14	
Garázdaság	-	-	13	3	5	1	3	-	1	-	5	4	-	1	-	-	-	1	28	9	
Kiskorú veszélyeztetése	2	-	11	8	7	15	-	4	2	2	6	5	4	3	3	-	4	4	39	41	
Rongálás	-	-	3	1	-	-	1	1	5	1	1	-	-	-	-	2	-	1	10	6	
Tartás elmulasztása	-	-	48	35	13	12	6	2	1	1	4	3	2	1	2	-	7	12	83	66	
Zaklatás	-	-	25	29	23	13	6	11	4	8	9	10	13	4	3	8	15	19	98	102	
Lopás	-	-	6	6	5	4	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	13	12	
Kényszerítés	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	
Szem.szad. megs.	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	2	4	
Zsarolás	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	
Erőszakos közöszülés	1	-	4	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	7	1	
Szemérem elleni erőszak	-	-	2	2	-	2	-	1	-	2	1	-	2	1	1	-	-	1	6	9	
Megrontás	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	4	
Kiskorú elhelyezések megváltoztatása	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	
Önbíráskodás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	3	
Közúti veszélyeztetés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Gondozás elmulasztása	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
Összesen:	10	9	140	111	73	57	26	26	19	23	45	51	50	24	19	18	47	54	429	373	

Forrás: ROBOTZSARU

A 8. táblázatban látható, hogy a családon belüli erőszak miatt indított büntetőeljárások száma a megye területén 2009-ről 2010-re 429-ről 13%-kal 373-ra csökkent. A bejelentés az értékelte két évben 700 esetben történt az elmúlt évi 540-nel szemben. (9. tábla)

Fenti adatokból arra utalnak, hogy a bejelentések számának növekedése a látencia csökkenését jelenti, mellyel párhuzamosan csökkent azoknak a

családon belül elkövetett erőszakos cselekményeknek a száma, melyekben büntetőeljárás indult.

9. táblázat Családon belüli erőszak miatti bejelentések száma Békés megyében, 2009-2010

Rendőrkapitányság megnevezése	Bejelentések száma	
	2009. év	2010. év
Békéscsaba	55	108
Békés	141	180
Gyula	48	101
Mezőkovácsháza	11	27
Orosháza	109	119
Sarkad	102	71
Szarvas	54	48
Szeghalom	20	46
Összesen:	540	700

Forrás: Békés Megyei Rendőr-főkapitányság

A bejelentéseket követően 2009-ben 123, míg 2010-ben 186 alkalommal élt a Rendőr-főkapitányság a gyámügyi szervek felé jelzési kötelezettségünkkel, mivel kiskorú részese is volt a történeteknek.

Az következő sorokban az áldozattá válás szempontjából legveszélyeztetettebb korosztály, a gyermekek bántalmazását mutatjuk be a megye gyermekjóléti szolgálatainak adataira támaszkodva. A gyermekjóléti szolgálat felé a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai a Gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17§-a értelmében fegyelmi és büntetőjogi felelősségre vonás mellett kell élniük jelzési kötelezettséggel, ebből következően valószínűsíthető, hogy a nyilvánosságra jutott adatokat tartalmazza. A gyermekbántalmazás látenciája ugyanis igen magas, mivel az az egymással szoros fizikai, érzelmi, anyagi, jogi kapcsolatban, egyfajta „együttélési kényszerben” élő személyek között, a magánszférában valósulnak meg. Az intézményes beavatkozás korlátozott lehetőségei, a bántalmazást elszenvedők fokozottan kiszolgáltatott helyzete megnehezíti az ilyen cselekményekkel szembeni fellépést.

10. táblázat A gyermekjóléti szolgáltatásban részesülő 1000 kiskorúra jutó családon belül bántalmazott gyermekek száma

	1000 kiskorúra jutó bántalmazott gyermekek száma (fő)								
	Fizikai			Lelki			Szexuális		
	2007. év	2008. év	2009. év	2007. év	2008. év	2009. év	2007. év	2008. év	2009. év
Békés megye	2,92	1,68	1,26	5,26	5,28	4,05	0,19	0,15	0,11
Dél-Alföld	2,30	1,97	1,73	3,59	3,87	3,40	0,24	0,12	0,10
Magyarország	2,12	1,91	1,51	3,28	3,43	3,01	0,11	0,12	0,10

Forrás: TEIR/SZMM

A 7. táblázatban szembeűnő, hogy legmagasabb a lelki bántalmazások száma, ezt követi a fizikai bántalmazások előfordulási gyakorisága, s a nyilvántartott adatok szerint tízezer kiskorúra 1-2 szexuális erőszak jut.

Békés megyében 2007 és 2009 között a kiskorúak bántalmazása csökkenő tendenciát mutat. Az 1000 kiskorúra jutó lelki bántalmazások számában a megyei adatok megelőzik a regionális és az országos értékeket. Fizikai bántalmazást vizsgálva elmondható, hogy a megyei adatok az utolsó vizsgált két évben kedvezőbb képet mutatnak az országos, illetve a regionális adatoknál. A szexuális bántalmazások esetében ugyanez csak a 2007-es évről mondható el, de csak a régiós adatok vonatkozásában.